

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

תוכן

- א. בשטרי הקנאה דהא שעביד נפשיה ... אף על גב דשטרי דלאו הקנאה כי ליכא מלוה בהדיה לא כתבינן ... כיון דנפל אתרע ליה וחיישינן דלמא אקרי וכתוב..... 1
- ב. אביי אמר עדיו בחתומיו זכין לו ואפילו שטרי דלאו הקנאה..... 3
- ג. מצא גיטי נשים ושחרורי עבדים דיתיקי מתנה ושוברים הרי זה לא יחזיר שמא כתובים היו ונמלך עליהם שלא ליתנם..... 4
- ד. מצא שטרי חוב אם יש בהם אחריות נכסים לא יחזיר ואוקימנא כשחייב מודה ומשום שמא כתב ללות בניסן ולא לזה עד תשרי ... דחייש לפרעון ולקנוניא..... 5
- ה. כשחייב מודה ... ממשעבדי נמי גבי..... 6

דף יג.

א. בשטרי הקנאה דהא שעביד נפשיה ... אף על גב דשטרי דלאו הקנאה כי ליכא מלוה בהדיה לא כתבינן ... כיון דנפל אתרע ליה וחיישינן דלמא אקרי וכתוב

כבר התבאר לעיל דף יב: שלוחה שאמר¹ בפני שנים שלוחה מפלוני מנה, או שהודה שהוא חייב לפלוני מנה, וקנו מידו, כותבים לו שטר וחותרמים ונותנים לו, אף על פי שאין המלוה לפנינו², שהרי משעת קנין נשתעברו נכסיו (וכן

¹ שו"ע ונו"כ למי יג

² ופירש הסמ"ע דאע"פ שאין מכירים את המלוה, ולעיל בס"ק בא כתב הסמ"ע במ"ש בשו"ע שם סעיף ז דכשבאים שנים לב"ד ומודה האחד לחבירו שהוא חייב לו מנה, דבעינן שיכירו הב"ד שניהם כדי שלא יערימו לחייב איש אחר, דשאני התם ששניהם לפנינו, וכותבים ההודאה בלשון נוכח איך שהודה זה לזה, ולכן אם אינם מכירים מי הוא המלוה אפשר שמערימים ובאמת אינו המלוה האמיתי, והמלוה האמיתי אינו רוצה שיהיה שטר שחייבים לו מעות, וגם אם הוא המלוה האמיתי אפשר שרוצה לשנות שמו כדי שלא יבא מי שחייב לו ויגבה חוב זה, משא"כ כשהלוה בא לבדו ואומר כתבו שאני חייב לפלוני, וכותבים כך העדים שמעידים שפלוני הלוה בא לפנינו והודה שחייב לפלוני המלוה, ובנוסף זה שניכר שהמלוה לא היה בפניהם, אין לו קול שחייבים לו מעות, כיון שלא נעשה בפניו, אבל את הלוה צריכים להכיר, דיש לחוש לקנוניא שבאמת לא לזה כלום, אלא שכותב שפלוני חייב לפלוני כו"כ, ואח"כ המלוה יתבע מאותו אחר ששמו כתוב בשטר, והשי"ך שם ס"ק בא כתב שלכאורה קשה מהא דסימן מט סעיף ב שכתב המחבר שצריך שיכירו שזה שם הלוה אבל א"צ להכיר המלוה, ואם הוא בלא קנין צריך שיכירו אף שם המלוה (עי' פרק ז סעיף ב), וע"כ

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

הדין אם כתוב בשטר בפירוש שישתעבדו נכסיו מעכשיו³, ואין נ"מ מתי יכתבו השטר או ימסרו לו אבל אין כותבין שטר למלוה א"כ הלזה עמו⁴, ואפילו אומר המלוה כתבו השטר וחתמוהו, ואם תקנו מיד הלזה תתנוהו לי ואם לאו תקרעו את השטר, אין שומעין לו⁵.

אם הוא⁶ שטר שאין בו קנין, כיון שאין נכסיו משועבדים לטרופ מלקוחות, אפילו ראו העדים את ההלואה, אין כותבין אף ללוה אלא א"כ המלוה עמו, ויתן מיד השטר בפני העדים למלוה. שחוששים אנו שאם יכתבו וימסרו לו בניסן שמא לא ילוה עתה אלא בתשרי הבא, ואז יתן הלזה השטר ליד המלוה, ונמצא שיגבה המלוה מלקוחות שקנו מהלוה בתקופה שבין ניסן לתשרי שלא כדיון⁷.

אמר הלזה לעדים קנו ממני שאני חייב לפלוני כך וכך וכתבו לו⁸ שטר, כותבים ונותנים לו, אבל לא יתנו ליד לזה, ואם אמר כתבו ותנו בידי, לא יתנו למלוה, ואין המלוה זוכה בשטר עד שיצא מתחת יד הלזה⁹.

צריך לומר דלמ"ד עדין בחתומיו זכין לו ליכא חשש שיטרופ מלקוחות שלא כדיון וא"צ להכיר שם המלוה, ולכן גם בהאי דסעיף ז דאיירי בהודאה בב"ד דלעולם הוי ככתובה בשטר, ולכן א"צ להכיר שם המלוה. כתב הרמ"א שמ"מ אם המלוה מוחה שלא לכתוב שטר ללוה, אין כותבין בעל כרחו, ופירש הסמ"ע הטעם דלא ניהא ליה להשביע נפשו שהיביים לו.

³ רמ"א, ועי' ש"ך סק"מ

⁴ לכאורה פשוט הוא, שאין כותבין שטר שלא מדעת המתחייב, כמ"ש לעיל, ובנה"מ כתב דכשאמר אה"כ תנו נעשה שטר כשר למפרע, ובאמרי בינה דיני הלואה באמצע סימן כו מפקפק בזה

⁵ וכתב הש"ך הטעם משום שבשעת כתיבה הוא שקר, וכתב שלכתוב בלי התימה לא איכפת לן, ועוד כתב דמה שאמר אם יבא הלזה לקנות וכו', היינו באותו יום, דאל"ה הו"ל שטר מוקדם, ופשוט דאיירי שקבע להם זמן שאם עד אז לא יקנה הלזה יקרעוהו.

⁶ שו"ע ונו"כ שם

⁷ וכתב בסמ"ע סק"מ בשם הנ"י שאם יתן הלזה לעדים שיוכזו בו עבור המלוה, ה"ז כבא לידו (עי' בשו"ע סימן רמג סעיף יא שהביא דעת הרמ"ה שגם בלשון זה יכול לחזור בו, משום שכל זמן שלא נכתב השטר ה"ז דשלבל"ע, ועי' אמרי בינה דיני הלואה סימן יג שהאריך בזה), ועוד כתב בס"ק מא בשם התוס' דאליבא דכו"ע אם המלוה לפנינו עם העדים לא חיישינן עוד שלא ימסור לו.

⁸ בש"ך ס"ק מד כתב שאפילו אמר כתבו ולא אמר כתבו לו, כותבים ונותנים לו, ועי' ש"ך סימן נו ס"ק כז, ובנה"מ ס"ק טו הקשה מהא דסימן פא ס"ק עד שכתב הש"ך גבי שובר שאם לא אמר תנו לו חיישינן שמא נתכוין לומר תנו בידי, ותירץ דאפשר דדוקא בשטר הקנאה יכולים ליתן למלוה, אבל בשובר או בשטר דלאו הקנאה בעינן דוקא שיאמר תנו לו, וכתב עוד דאע"ג דבשטר הקנאה לא בעינן דמטי לידיה, מ"מ אם מוחה קודם הנתינה שלא ליתן לידו אינו גובה ממשעבדי.

⁹ רמ"א שם וכתב הש"ך שמשבא ליד מלוה זכה בו למפרע משעת הקנין

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

ב. אביי אמר עדיו בחתומיו זכין לו ואפילו שטרי דלאו

הקנאה

י"א¹⁰ שגם בשטר שאין בו קנין כשיבא השטר ליד המלוה אפילו אם יהיה לאחר זמן מעת חתימת העדים שעבוד השטר חל מעת חתימתם שעדיו בחתימתם זוכים לו בשעבוד ולפיכך כותבים ללוה גם אם אין המלוה עמו כיון שמעת חתימתם נשתעבדו הקרקעות. אולם אם לא הגיע השטר לידו אח"כ כגון שנאבד לכ"ע אין אומרים עדיו בחתומיו זכין לו¹¹.

ונמצא להלכה שמוקדם ומאוחר שאמרו בשטרות הוא בהבדל שבין חלות השעבוד לבין הזמן הכתוב בשטר, ובשעבוד שיש בו קנין, יש אומרים¹² שהקנין בפני עדים גורם חלות השעבוד, ובדבר שאין בו קנין, חתימת השטר ע"י העדים ומסירתו¹³ גורם השעבוד, ויש אומרים¹⁴ שאע"פ שלא נמסר מיד אלא לאחר זמן, חל השעבוד למפרע משעת חתימה.

¹⁰ שדעת הרי"ף [ב"מ ו' ע"א מדפי הרי"ף] והרמב"ם [פכ"ג ממלוה ה"ה]. שאין לכתוב אלא אם יש קנין אבל התוס' [כתובות צ"ד ע"ב ד"ה כתב] והרא"ש [ב"מ פ"א סי' מ"ט] והמור [סעיף כ"ג] חולקים, וס"ל דעדיו בחתומיו זכין להמלוה משעת החתימה אפילו לא בא השטר לידו עד לאחר זמן, ובטור [שם] כתב כן בשם ר"י. ורבינו ירוחם בנתיב י"ד כתב דעה שלישית, שחילק בין דבר שאינו בידו כגון שטר הלואה, לא אמרינן עדיו בחתומיו זכין לו עד דמטא לידיה, ובין דבר שהוא תחת ידו דזכה משעת החתימה, ומהתימה על מור"ם שהשמיט דעתם לגמרי ולא זכרם כלל. ואפשר שמעמו משום שכתב ג"י בפ"ק דב"מ ו' ע"א מדפי הרי"ף] ובפרק גט פשוט [ב"ב ע"ו ע"ב מדפי הרי"ף] דהרבה גדולים שפסקו כהרי"ף. ועיין בד"מ (כ"ג) [כ"ד] שהביא לדברי ריב"ש סי' קס"א ועוד הרבה דעות דס"ל דבשטר אקנייתא א"צ להגיע לידו כלל ודלא כהרי"ף ע"ש. סמ"ע שם לט וגם השי"ך שם לט האריך להשיג על הרמ"א בזה וכתב דפשיטא דבשובר וכיוצא בו מצי המוחזק לומר קים לי בדעת החולקים על הרי"ף. ועיין קצוה"ח ונתיה"מ שם.

¹¹ שי"ך שם לט

¹² בסמ"ע סימן מג ס"ק כה ובסימן לט ס"ק לט כתב שיש כמה דיעות שבשטרי הקנאה לא בעינן שיבא לידו כלל, ובב"י סימן לט נראה שיש מחלוקת הראשונים בקנין בפני עדים בלא שטר, שדעת הרי"ף והרמב"ם שאפילו לא כתב כלל גובה ממשעבדי משום שעדי קנין מפקי לקלא, ודעת הרא"ש והג"י דבעינן עכ"פ כתיבה, דמשעת כתיבה מפקי לקלא משעת הקנין.

¹³ שו"ע סימן לט סעיף א וסעיף יג וסימן מג סעיף יא, והיינו לגבות ממשועבדים, ולפי"ז בכל מקום שזכר חתימה היינו חתימה ומסירה.

¹⁴ סמ"ע ושי"ך שם, לדעת התוס' ובהרא"ש שפסקו כאביי דעדיו בחתומיו זכין לו, והיינו דוקא כשנמסר לבסוף, אבל כל שלא נמסר לכו"ע לא מהני חתימת העדים לגבות ממשועבדים (עי' שער משפט סימן לט סק"ח), ומ"מ במקום קנין בפני עדים אפילו בלא שטר כלל גובה ממשועבדים.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

ג. מצא גיטי נשים ושחרורי עבדים דייתיקי מתנה ושוברים הרי זה לא יחזיר שמא כתובים היו ונמלך עליהם שלא ליתנם

כבר התבאר במסכת גיטין דף כז. שהמוצא¹⁵ שטר שיחרור, אם אין האדון מודה בו לא יחזיר לא לזה ולא לזה, שמא כתבו הרב ועדיין לא נתן לו והרי אינו משוחרר, ואם האדון מודה שנתנו לעבד להשתחרר בו יחזירנו לעבד, שהרי אם לא שחררו כבר עדיין יכול לשחרר אותו.

אולם דוקא לענין השחרור מועיל שמותר בבת ישראל, אבל אם יבא העבד לטרופ בו ממה שמכר אדונו מנכסיו אחר הזמן הכתוב בשטר, צריך להביא ראיה שהגיע לידו מזמן הכתוב בו, שמכיון שאיתרע בנפילה חוששים אנו שמא לא הגיע לידו עד עכשיו ויטרופ הלוקחות שלא כדין¹⁶. וי"א¹⁷ שצריך ראיה גמורה ששיחררו.

המוצא¹⁸ שטר מתנת בריא או שטרי מכר, אפילו אומר הנותן או המוכר שיתנוהו למקבל מתנה או ללוקח לא יתנו לו, שמא כתובים היו ונמלך עליהם שלא ליתנם ויבא לטרופ לקוחות שמכר להם אחר מתנה או מכירה זו שלא כדין, ושמא הוא עושה קנוניא על האחרון שנתן או שמכר לו וחזר בו ומודה לזה. ויש אומרים שאפילו אין כתוב בו קנין, אם יש בו התימת

¹⁵ שו"ע ונו"כ חו"מ סה יג

¹⁶ שבשעה שלקחו הם מאדונו היה כח בידו למוכרן שעדיין העבד לא זכה בהן, ומיהו במקום דקי"ל שעידיו בחתומיו זכין לו כדרך שנתבאר לעיל סימן ל"מ, אין צריך העבד להביא ראיה על זה ולכשיבא השטר ליד העבד זכה בנכסים למפרע משעה ראשונה שנכתב השטר דעדין בחיתומיו זכין לו, וקי"ל זכות הוא לעבד שיצא מתחת יד רבו לחירות, ואם כן העדים כשחתמו זיכו לו אפילו שלא בפניו. לבוש שם

¹⁷ דכיון דאיתרע בנפילה איכא למיחש לקנוניא שאין דעתו לשחררו בו, ומה שאומר ליתנו להעבד, היינו כדי שילך העבד ויטרופ מהלוקחים מהאדון אחר זמן הכתיבה, ומשום הכי לא סגי כשמביא ראיה שבא לידו קודם הנפילה, דאכתי איכא למיחש לקנוניא ועיין דרישה [סעיף ט"ו] שם כתבתי דאף לדעת הרא"ש [ב"מ פ"א סי' מ"ט] דס"ל עדין בחתומיו זכין לו וכמ"ש הטור בסימן ל"ט [סעיף כ"ג], מודה בזה. סמ"ע שם למ

¹⁸ שו"ע ונו"כ שם יד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

עדים¹⁹ יחזיר למקבל, וכן אם הביא המקבל ראייה שכבר הגיע השטר לידו, אפילו אם אין בו קנין יחזיר לו²⁰.

ואם הוא שטר הקנאה שפירש בו שהקנה לו נכסיו מיד, אף על פי שלא הגיע השטר לידו יחזירנו לו שהרי משעה שקנו מידו זכה בהן אפילו לא לא בא השטר לידו וכי טריף בדין טריף.

ד. מצא שטרי חוב אם יש בהם אחריות נכסים לא יחזיר ואוקימנא כשחייב מודה ומשום שמא כתב ללות בניסן ולא לזה עד תשרי... דחייש לפרעון ולקנוניא

כבר התבאר במסכת כתובות דף נא: ולעיל דף ז: ודף יב: שהמוצא שטר חוב²¹, שיכול המלוה לגבות בו מלקוחות, אף על פי שיש בו נאמנות, ואפילו הוא תוך זמן הפרעון והלוה מודה שלא פרע, לא יחזירנו למלוה, חוששים אנו שמא פרע ועושים קנוניא ביניהם כדי לטרוף מלקוחות שלא כדין, אפילו נותן המלוה סימן מובהק בגוף השטר כגון נקב בצד פלוני²², אבל סימן מובהק שלא בגוף השטר אלא בדרך מציאתו, כגון שאומר שהיה כרוך או קשור באופן שאין דרך בני אדם לעשות כן יש אומרים²³ שלא יחזיר, ויש אומרים²⁴ שמחזיר למלוה.

שטר שאינו יכול לגבות בו מלקוחות, כגון שמפורש בו שאין בו אחריות, או שיש ללוה די בני חורין לגבות ממנו, וכן כשאין ללקוחות הפסד שנמצא

¹⁹ ש"ך שם ס"ק לו לדעת הפוסקים דעדיו בחתומיו זכין לו, וכמ"ש הש"ך בסימן לט סעיף יג דקיי"ל כן, והביא הש"ך מדברי הב"ח שסובר שאף למ"ד עבחז"ל חיישינן שמא זרקו לאשפה ונתבטל ממנו דין שטר, והש"ך דחה דבריו, עיין שם, ועי' בביאור הגר"א שנראה דעתו כהש"ך, ועי' קצה"ח סימן לט סק"ו ובקהילת יעקב ב"מ סימן יט ובטבעת החושן ח"ה.

²⁰ סמ"ע וש"ך שם, דבכה"ג ליכא למיחש למידי, ונראה דמ"ש הסמ"ע שמביא ראייה שבא לידו מיום הכתיבה, לאו דוקא הוא, וגם הש"ך השמיטו, דאפילו יש לו עדים שהגיע לידו לאחר יום הכתיבה תו ליכא למיחש לקנוניא.

²¹ שו"ע ונו"כ הו"מ סהו

²² והטעם שאינו נאמן שהרי השטר היה בידו ויודע סימן מובהק בו.

²³ ש"ך שם כ שעדיין יש לחוש שאמר לו הלוה הסימן כדי לעשות קנוניא

²⁴ קצה"ח שם סק"ו בשם הש"מ, וכ"כ הנה"מ סוף ס"ק יט, שאם באנו לחוש לכך הרי יכול לתת לו השטר, אלא שלא חיישינן כי אם כשמחזירין על פי הודאתו, אבל כשמחזירין עפ"י סימנים אין חוששין.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

ביום שנכתב, וכן בשטר בכתב ידו ואין בו עדים שאינו גובה מלקוחות. אם הלוח מודה שלא פרע יחזירנו למלוה²⁵, ואם אינו מודה לא יחזירנו לא ללוח ולא למלוה, אפילו אחד מהם נותן סימן בגוף השטר²⁶, אבל אם אחד מהם נותן סימן בדרך מציאתו מחזירין לו.

ועיי"ש מה הדין בצ"ק (המחאה) בימינו.

דף יג:

ה. כשחייב מודה ... ממשעבדי נמי גבי

המלוה את חבירו בעדים²⁷, ולא צוה לכתוב שטר, וכ"ש שלא בעדים ואינו מכחיש ההלואה. או שהודה לו בפני עדים שהוא חייב לו, ה"ז מלוה על פה, שאינו גובה אלא מנכסים בני חורין²⁸, והיינו נכסים שביד הלוח בין מקרקע ובין ממטלטלין, אבל אינו יכול לגבות מנכסים משועבדים²⁹, והיינו נכסים שמכר הלוח או שנתן במתנה לאחרים, ומעיקר הדין גובה מן היורשים גם

²⁵ שו"ע ונו"כ שם ז ועיי' שו"ת רעק"א סימן קצו שמסתפק באם המלוה טוען ברי והלוח אומר איני ודע אם פרעתיך

²⁶ ש"ך שם סק"ב, שהרי שניהם מכירין בשטר. וכתב בקצה"ח סק"ו שאם המלוה נותן סימן והלוח טוען שכתב ללוות ולא לוח, אפשר שמחזירין למלוה, שהרי לדברי הלוח לא היה השטר ביד המלוה שיכיר סימן שבו, ועיי"ש שנשאר בצ"ע.

²⁷ שו"ע ונו"כ ל"ט א, קיא א

²⁸ ובש"ך סק"ב כתב בשם הב"י שמעיקר הדין שעבודא דאורייתא (והיינו שמדאורייתא נשתעבדו נכסיו לפרוע מהם אף ממשועבדים), אלא שחכמים תיקנו שלא לגבות במלוה ע"פ ממשועבדים, משום פסידא דלקוחות, והש"ך האריך לדון אם אמרינן שעבודא דאורייתא או לא, ודן שם בדין מלוה הכתובה בתורה (והיינו חוב שנתחייב לו שלא בתורת הלואה אלא שמדין התורה חייב לתת לו) אם דינו כמלוה ע"פ או כמלוה בשטר (ולהלכה קי"ל דלאו כמלוה בשטר הוא, עיי' ש"ך יו"ד סימן שה ס"ק כא, וכתב בשער משפט סימן ע סק"א בשם הרמ"ע דהיינו שלא לגבות ממשעבדי, אבל לענין מענת פרעתי אינו נאמן במלוה הכתובה בתורה, דהוי עכ"פ כמעשה ב"ד שאינו יכול למעון פרעתי), וכן אם גובה מעבדים, ובעיקר פלוגתא דשעבודא דאורייתא האריכו האחרונים, ואין כאן מקומו כיון שאינו נוגע כל כך לדינא, כמ"ש הנה"מ סק"ב.

²⁹ וביאר הסמ"ע משום שהלוקח או המקבל לא ידע מההלואה, שבלא שטר אין קול להלואה דמסתמא לא ניהא שיצא עליו קול שלוח, ואין כאן עדים שיוציאו הקול, ונמצא הלוקח מפסיד אם יוציאו ממנו, ואף במקבל מתנה חששו ויש לו דין כלוקח, דמסתמא קיבל ממנו הנאה, והוא מפני תקנת השוק שלא ימנעו מלקנות ולמכור, ובנחל יצחק סימן קיא דן בנותן מתנה מהיום ולאחר מיתה אם לא אחזור בי, אם בע"ח גובה מאותה מתנה

תרומות והנצחות | בנק הדואר | ה"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

במלוה ע"פ, אלא שיש כמה סייגים באיזה אופן גובה מהיורשים, כמבואר בשו"ע³⁰.

מלוה בשטר גובה ממשועבדים³¹, והיינו שגובה מנכסים שמכר או נתן הלוה לאחר ההלוואה, שמכיון שמלוה בשטר יש לו קול, ועל הלוקח להזהר שלא לקנות ממי שיש עליו חובות שלא יטרף ממנו המלוה, ומכך שלא נזהר הפסיד הוא לעצמו, אבל אינו גובה מלקוחות שקנו קודם ההלוואה, שהרי לא נשתעברו למלוה משעת הלוואה.

ואפילו לא נכתב אחריות בשטר³² גובה ממשועבדים, שאחריות טעות סופר הוא, אבל אינו גובה ממשועבדים כל זמן שיש ביד הלוה בני חורין, אפילו זיבורית.

אם יש עדים שקנו מידו אף על פי שלא נכתב שטר יש אומרים³³ שגובה ממשעבדי.

³⁰ כמבואר בסימן קח, משום דחיישינן שמא פרע האב החוב בחייו.

³¹ שם ושם וש"ע ס א

³² עיקר לשון אחריות בשטר שמוזכר בגמרא הוא גבי לוקח שדה מחבירו והושש שמא גזולה היא ויקחנה הגולן ממנו או שמא יטרף ממנו המלוה, הרי המוכר מקבל עליו אחריות שיוכל הלוקח לחזור עליו (עי' שו"ע סימן רכה ובסמ"ע סק"ה), ולשון אחריות האמור כאן הוא שמקבל הלוה עליו אחריות החוב ומשעבד נכסיו שיהיו אחראים לגבות מהם, ומשמע מכאן שמעיקר הדין היו כותבים כן בשטר שאחריות שטר זה קיבל עליו לפרוע ממנו ומנכסיו.

³³ שו"ע סימן לט סעיף א, ובשו"ע אה"ע סימן סו סעיף א, וביאר הסמ"ע סק"ב דכיון שקנה בקנין סודר (והיינו שנתנו סודר ללוה והתחייב בזה לשעברו), אמרינן דכיון שהקנה לו בעין יפה כ"כ ודאי שאינו מקפיד שיצא הקול, ועדי הקנין מוציאין הקול, וה"ז כמלוה בשטר, והרמ"א באה"ע"ז שם כתב שאין לסמוך ע"ז כי אם בשעת הדחק, וכן משמע בביאור הגר"א שכן דעת הפוסקים, ובכנה"ג סימן ע כתב דאפשר דהב"י ס"ל דאפילו אם נאמר שאינו גובה ממשעבדי, לענין פרעתי לכו"ע אינו נאמן, ומ"מ מסיק דגם בזה איכא פלוגתא, ועי' כנה"ג סימן לט הגהב"י אות ב, ועי' עוד לעיל פרק יא סעיף לא ובהערות שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

